

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 24Csp/116/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419203757
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Šalamún
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6419203757.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Vladimírom Šalamúnom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3A, 841 05 Bratislava-Karlova Ves, proti žalovanému: K. I., C.. XX.XX.XXXX, bytom Ž. C. N., štátny občan SR, o zaplatenie 913,00 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 500,00 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 500,00 € od 10.11.2016 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšnej časti žalobcu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 9,6 %, ktoré je mu ich povinný zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou dňa 08.11.2019 si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok na si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 913,00 € titulom splnenia záväzku a zaplatenia zmluvných pokút a poplatkov v zmysle Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 09.11.2015. Žalobca sa tiež domáhal náhrady trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia a zaplatenom súdnom poplatku.

2. Žalobca v žalobe uplatnený nárok odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 09.11.2015 ako veriteľ poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 500,00 €, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu vo výške 484,00 €, t.j. zaplatiť celkovú čiastku vo výške 984,00 €. Žalovaný sa zaviazal vrátiť celkovú čiastku t.j 984,00 € do 09.11.2016. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalobca a žalovaný dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, žalovaný sa zaväzuje žalobcovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,00 €. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a stratil výhodu splátok, žalobca vyzval žalovaného na úhradu jeho záväzku. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalovaný zaviazal uhradiť žalobcovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30,00 €. Žalovanému bolo zaslaných spolu 8 upomienok. Žalovaný je povinný zaplatiť 240,00 € za zaslané upomienky. Žalovaný doposiaľ uhradil Žalobcovi sumu

vo výške 0,00 €. Keďže žalovaný ku dňu vyhotovenia žaloby neuhradil celú dlžnú sumu, žalobca sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške istinu vo výške 500,00 €, odplatu vo výške 140,00 €, zmluvnú pokutu vo výške 33,00 €, poplatky za upomienky vo výške 240,00 €, zmluvný úrok vo výške 68,80 % ročne zo sumy 500,00 € od 09.11.2015 do zaplataenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 640,00 € od 10.11.2016 do zaplataenia a náhradu trov konania.

3. Súd žalovaného uznesením č.k. 24Csp/116/2019-32 zo dňa 28.11.2019 vyzval, aby sa v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia k žalobe písomne vyjadril, uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaný sa k žalobe v súdom stanovenej lehote nevyjadril.

4. Podľa § 219 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

5. Keďže na prejednanie veci nebolo potrebné nariadiť pojednávanie, súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 11.06.2020.

6. Súd vykonal vo veci dokazovanie a po oboznámení sa so žalobou zo dňa 08.11.2019, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 09.11.2015, Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, výpisom žalobcu z obchodného registra, odpoveďou na lustráciu žalovaného v registri obyvateľov Sociálnej poisťovni, ZVJS a obchodnom vestníku, Plnomocenstvom právnej zástupkyne žalobcu zo dňa 08.11.2019, zistil nasledovný skutkový stav:

7. Žalovaný, ako spotrebiteľ, uzatvorila dňa 09.11.2015 so žalobcom, ako veriteľom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť spotrebiteľovi bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 500,00 € a spotrebiteľ sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splácania úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 484,00 €, t.j. zaplatiť celkovú čiastku 984,00 €. Odplata pri poskytnutí finančných prostriedkov bola vo výške 140,00 €, čo predstavovalo RPMN vo výške 28 %. Úrok bol vo výške 68,80 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavovalo sumu vo výške 344,00 €. Spotrebiteľ sa zaviazal zaplatiť celkovú čiastkou 984,00 € do 09.11.2016, na kedy bol stanovený aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Priemerná hodnota RPMN bola 24,67 %. Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,00 €. Spotrebiteľ sa zaviazal uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30,00 €, a to do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v deň uzatvorenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v deň uzatvorenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

9. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 09.11.2015 platne uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Z obsahu zmluvy vyplýva, že žalobca pri uzavretí zmluvy konal v rámci svojho predmetu podnikania. Žalovaný uzavrel zmluvu ako fyzická osoba, pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Podľa obsahu tejto zmluvy sa dá posúdiť, že ide o tzv. typovú alebo formulárovú zmluvu, vyhotovenú pre širší neurčený okruh spotrebiteľov s minimálnou možnosťou zasiahnuť do obsahu zmluvy alebo obchodných podmienok a tak podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Súd po preskúmaní obsahu a predmetu zmluvy ako aj postavenia účastníkov zmluvy dospel k záveru, že právny vzťah, založený predmetnou zmluvou je potrebné považovať za vzťah spotrebiteľský a Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX je potrebné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z.. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 500,00 € a žalovaný sa zaviazal žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť mu dohodnuté úroky a poplatky.

10. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať: písm. d) meno, meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; písm. i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru; písm. j) odplatu podľa osobitných predpisov; písm. k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

11. Právna úprava spotrebiteľských úverov vyžaduje, aby boli jednotlivé zmluvné strany uzatvárajúce takéto zmluvy presne a nezameniteľne identifikované. Z uvedeného dôvodu zákon č. 129/2010 Z.z. v § 9 ods. 2 písm. d) vyžaduje aby bol spotrebiteľ identifikovaný menom, priezviskom, dátumom

narodenia, rodným číslom a adresou trvalého pobytu spotrebiteľa. Vzhľadom k tomu, že predmetná zmluva neobsahuje údaj o dátume narodenia spotrebiteľa má za to, že uvedená zmluva neobsahuje podstatnú náležitosť vyžadovanú v zmysle § 9 ods. 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z.

12. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX súd podrobil kontrole z hľadiska princípov absolútnej neplatnosti právnych úkonov. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver, ktorý bola žalovaná povinná vrátiť spolu s úrokom vo výške 68,80 % ročne. Dojednanie úrokov vo výške niekoľkonásobne vyššej ako priemerná úroková miera zo spotrebiteľských úverov bánk poskytnutých v roku 2015 (ktorá činila pre spotrebiteľské úvery so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby do 1 roka celkovo 7,09 % a v mesiaci november 2015 činila 6,42 %), je dojednaním, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je vzhľadom na ich neprímeranú výšku v rozpore s dobrými mravmi a z tohto dôvodu v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. V prípade absolútnej neplatnosti zmluvy v časti dohodnutej úrokovej sadzby, potom zmluva neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru ako jednu z náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z..

13. Doplnenie odplaty k náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere do § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. nadväzuje na ustanovenie odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a nariadenia č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Uvedené ustanovenie bolo zavedené z požiadavky zosúladenia potreby súdov zjednodušené verifikovať uvádzanie celkovej odplaty podľa úpravy Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k tomu, že v zmysle § 1 ods. 2 nariadenia č. 87/1995 Z.z. sa odplata podľa vyjadruje v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov, čo má uľahčiť posúdenie jej výšky a pre spotrebiteľa aj výhodnosti poskytovaného spotrebiteľského úveru, v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX je v rozpore s týmto ustanovením vyjadrená nepresnou sumou 140,00 €, ktorá ani nezohľadňuje spotrebiteľom platený úrok vo výške 68,80 % ročne (t.j. 688,00 € ročne). Takéto určenie odplaty je podľa názoru súdu nesprávne, v rozpore so zákonom a teda neplatné.

14. Zásadný význam v ochrane spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch má dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Z uvedeného dôvodu zákon č. 129/2010 Z.z. stanovuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, medzi ktoré patrí v zmysle do § 9 ods. 2 písm. k) aj ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“). RPMN je možno považovať za jeden z najpodstatnejších inštitútov slúžiacich na orientáciu na trhu spotrebiteľských úverov, ktorý vyjadruje hodnotu všetkých záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pomocou RPMN môže spotrebiteľ pomerne jednoducho zistiť, ktorý úver resp. pôžička je pre neho výhodnejší. Žalobca ako veriteľ, pri výpočte RPMN vo výške 28 % nezohľadnil spotrebiteľom platený úrok vo výške 68,80 % ročne a RPMN počítal len zo odplaty vo výške 140,00 € a nie z celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom vo výške 484,00 €. Z uvedeného dôvodu súd dospel k záveru, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je v neprospech spotrebiteľa nesprávne uvedená nižšia RPMN.

15. Nakoľko Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžadované v zmysle § 9 ods. 2 písm. d), i), j) a k) zákona č. 129/2010 Z.z. považuje sa na základe nej poskytnutý spotrebiteľský úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) toho istého zákona za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko je poskytnutý úver bez úrokov a bez poplatkov, žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi len sumu vypočítanú ako rozdiel výšky poskytnutého úveru (t.j. 500,00 €) a sumy uskutočnených úhrad (t.j. 0,00 €), ktorá nie je v konaní sporná, a preto súd vo výroku tohto rozhodnutia uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 500,00 € (500 € - 0,00 €) a vo zvyšnej časti, ktorá predstavuje úroky a poplatky súd žalobu zamietol.

16. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom v deň uzatvorenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.“) odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

17. Súd považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že žalobca ako veriteľ pri uzatváraní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX porušil ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v príslušnom rozhodnom znení, pretože odplata v zmysle uvedenej zmluvy vo výške 484,00 €, t.j. 96,80 % (tvorená úrokom vo výške 68,80 % ročne a odplatou vo výške 28 % ročne), prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty (t.j. dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy, pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, ktorá pre novoposkytnuté spotrebiteľské úvery so zmluvnou splatnosťou nad 6 do 12 mesiacov vrátane v 3. štvrtroku 2015 činila 18,79 %, a preto sa uvedená odplata považuje pre rozpor so zákonom za neplatne dojednanú.

20. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 3a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

Podľa § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov.

21. Žalobca si žalobou uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 33,00 € z dôvodu, že sa zmluvné strany v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX dohodli na tom, že ak žalovaný neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, zaväzuje sa zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,00 €. Dané zmluvné ustanovenia upravujúce nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá nebola individuálne so spotrebiteľom dojednaná, na základe ktorej žalobca požaduje od žalovaného ako spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. Uvedená zmluvná pokuta zabezpečuje zaplatenie celkovej čiastky úveru vo výške 984,00 € spotrebiteľom, t.j. aj zaplatenie úrokov a poplatkov spotrebiteľského úveru, hoci sa daný úver považuje

z dôvodu nedodržania zákonných povinností žalobcom a neuvedenia podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere za bezúročný a bez poplatkov. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty tým, že od žalovaného ako spotrebiteľa okrem úrokov z omeškania ako zákonnej sankcie za omeškanie s plnením svojho peňažného záväzku vyžaduje aj zaplatenie zmluvnej pokuty, má za následok, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa odchyľujú od Občianskeho zákonníka zákona v neprospech spotrebiteľa, ktorý má v prípade omeškania s peňažným plnením okrem zákonnej sankcie v podobe úrokov z omeškania platiť aj zmluvnú pokutu ako zmluvnú sankciu. Dojednanie uvedenej zmluvnej pokuty spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ by už pri samotnom uzatvorení spotrebiteľskej zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou. Zmluvná pokuta je ako neprijateľná zmluvná podmienka absolútne neplatným ustanovením, a preto na základe neho súd nemohol priznať žalobcovi nárok na žiadne plnenie. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 33,00 € zamietol.

22. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

23. Žalobca si v žalobe uplatnil aj nárok na zaplatenie poplatkov za upomienky vo výške 240,00 €, nakoľko v zmysle Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX sa žalovaná, ako spotrebiteľ sa zaviazala uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30,00 €. Platba poplatku za upomienky nemá oporu v Občianskom zákonníku, pretože právo požadovať paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky je možné len vo vzťahoch podriadených režimu Obchodného zákonníka a nie vo vzťahoch spotrebiteľských. Ustanovenie § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka za príslušenstvo pohľadávky považuje len skutočné náklady spojené s uplatnením pohľadávky a nie paušálne určenú sumu poplatku. V zmysle uvedeného výška poplatku za upomienky musí zodpovedať jednak povahe spoplatneného úkonu a zároveň skutočným nákladom veriteľa na jeho vykonanie, v opačnom prípade umožňuje veriteľovi získať na úkor spotrebiteľa majetkový prospech, ktorý prevyšuje skutočné výdavky veriteľa. Súd ďalej považuje za potrebné uviesť, že v otázke zaslania upomienok a ich počtu žalobca neunesol ani len dôkazné bremeno, keďže zaslanie upomienok žalovanej v súdnom konaní nepreukázal. Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o toho účastníka, ktorý existenciu takýchto skutočností tvrdí (II. ÚS 38/2015). Dôsledkom toho, že tvrdenie sporovej strany nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre túto sporovú stranu nepriaznivé rozhodnutie. Žalobca musí preukázať skutočnosti, na základe ktorých mu jeho právo patrí. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol aj v časti o zaplatenie poplatkov za upomienky vo výške 240,00 €.

24. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením peňažného dlhu, v dôsledku čoho mu okrem povinnosti zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu vznikla aj povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania v zákonom stanovenej výške. Dňa 10.11.2016, t.j. v prvý deň omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky činila 0,00 %, a preto žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 500,00 € od 10.11.2016 do zaplatenia. Úroky z omeškania súd žalobcovi priznal odo dňa nasledujúceho po termíne konečnej splatnosti žalovanému poskytnutého spotrebiteľského úveru.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojitosti s § 255 ods. 1 a 2 CSP. Žalobca sa domáhal zaplata sumy 913,00 € (istiny 500,00 €, odplaty vo výške 140,00 €, zmluvných pokút vo výške 33,00 € a 240,00 €) s príslušenstvom, priznaná mu bola suma 500,00 € s príslušenstvom. V konaní mal žalobca úspech v 54,8 %, jeho neúspech predstavuje 45,2 %. Celkový úspech vo veci ktorý predstavuje 9,6 % (52,1 % - 45,2 %) mal teda žalobca, a v takomto rozsahu mu aj vzniklo nárok na náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.